

САША РАДУЛОВИЋ: ИЗВИЊЕЊЕ БИРАЧИМА

На изборима 2016. године ДЈБ је постигао оно што су многи веровали да је немогуће: да без новца, у готово потпуном медијском мраку добије 227.626 гласова односно 6% гласова. Тиме је постао најјача опозициона странка у Скупштини Србије, са највише посланика и највећом посланичком групом.

Платформа за те изборе је био наш програм за годину прекретнице у 20 тачака. Тај програм садржи поштовање владавине права, независних институција система, слободу медија, укидање партијског запошљавања, увођење потпуне транспарентности, попис целокупне државне имовине, смањење пореза и доприноса, укидање субвенција страним инвеститорима, враћање отетих плата и пензија, овера здравствених књижица за све грађане Србије, повезивање радног стажа, решавање проблема кредита у швајцарским францима, увођење универзалне социјалне заштите за све грађане, окретање домаћој привреди, породичним фирмама, креирање пољопривредних задруга, обрачун са корупцијом, закон о пореклу имовине, анализа свих пљачкашких приватизација. Наша стратегија, као лидера опозиције у том тренутку, је била да покушамо да окупимо нову политичку сцену, нову левицу, десницу и центар, при чему је ДЈБ странка центра. Део стратегије је био да на тој новој политичкој сцени нема места за старе истрошене странке и политичке лидере који су довели Србију до владавине Вучића и СНС-а, који су у прошлости радили све оно што Вучић данас ради још боље од њих. Боље по партократију, а наравно погубно по Србију.

Наш план је био да објединимо нове политичке лидере око председничких избора, да се окупимо око заједничке платформе за годину прекретнице и да направимо заједнички план не само за председничке, већ и за парламентарне и београдске изборе. Нови лидери

Саша Радуловић
председник „Доста је било“

су свакако планирали оснивање две нове политичке организација на левом и десном центру и заједно са ДЈБ би чиниле главну снагу нове политичке сцене која би успела да анимира и велики број апстинената и практично одувала паразитску партократију на изборима. Овај план је подржао и Бели. Да смо успели да реализујемо ову стратегију, изборили бисмо други круг против Вучића и победили га у другом кругу. То би довело до распада СНС коалиције и самог СНС-а на Вучићево и Николићево крило, до пада владе, а затим и парламентарних и београдских избора. Овим бисмо почистили политичку сцену.

Стратегију нисмо успели да спроведемо. Не постоји добра стратегија на папиру. Стратегија је добра само ако успе. Грешку не тражимо код других. Тражимо је код себе. Питања која постављамо су: да ли смо могли да урадимо нешто друго и остваримо стратегију или је сама стратегија била нереална и преурањена. Да ли смо могли мекше да наступимо у разговорима? Да ли је требало да изађемо са детаљима

разговора још у децембру? Да ли би ишта од овога помогло да постигнемо циљ: да спречимо победу Вучића и првом кругу и да га победимо у другом? Или је битка већ унапред била изгубљена и требало је то да прихватимо као што нам је сугерисано од многих, да преседимо ове изборе и мислимо на себе?

Како нисмо успели да постигнемо договор, видећи да сигурно срљамо ка победи Вучића у првом кругу, покушали смо крајем фебруара да све јасно упозоримо које су последице гурања главе у песак пред том чињеницом. Стратегија два кандидата без заједничког програма и заједничке идеје била је очигледно губитничка стратегија. Није било спремности да се та чињеница чује. Нападани смо зато што то уопште говоримо.

Неспремни да прихватимо пораз против Вучића у првом кругу, покушали смо да водимо кампању за повећање излазности и буђење апстинената. Централна порука кампање је била: гласај за кога год мислиш да је најбољи, само гласај, не мораш за нас, гласај против Вучића. И нисмо успели. Осим око 25% бирача који су гласали за ДЈБ

пре годину дана и који вероватно не би ни изашли на изборе да се нисмо кандидовали, друге апстиненте нисмо успели да анимирамо. Кампања је била потпун промашај. Апстиненти нису реаговали на њу.

Правили смо и грешке. У два наврата смо објавили истраживања јавног мњења која нисмо сами спровели, која су нам дошла од извора који су нам до тада давали поуздане информације о анкетама. Оба су била потпуно искривљена. То се више никада неће поновити. Више не верујемо никоме осим сопственим истраживањима. Наше теренско истраживање које смо спровели у фебруару се, нажалост, показало као потпуно тачно. Оно је показало да Вучић има подршку око 35% пунолетних грађана Србије, да опозиција има око 25%, а да је апстинената око 40%.

У жару борбе за право гласа у Скупштини и отпора против бруталног силовања те институције отпевали смо песму Пада влада што се нашим бирачима није допало, а апстиненте није привукло у већем броју. Ни то се више неће поновити.

Ми нисмо трчали да победимо јер смо јасно рекли да нас председничка позиција не интересује, већ да помогнемо да дође до другог круга. Нас интересује извршна власт, места председника владе или председника општине, места градоначелника. Једино са тих позиција и можемо да мењамо систем.

Наша кампања није никоме од других кандидата начинила штету. Нико од опозиционих гласача није због нас остао код куће. Ниједног другог кандидата

нисмо нападали. Нападали смо оне који су зарад сопствених интереса радили против излазности. Рецимо, радили против Белог. Бели је подигао излазност. Да он није ушао у кампању, резултат опозиције би био још гори. ДЈБ није значајно подигао излазност. У томе и јесте неуспех наше кампање. Јер то нам је био циљ.

На крају, Вучић је победио у првом кругу са 34% гласова пунолетних грађана Србије. Победио је медијским мраком, страхом, куповином гласова, али то смо знали и пре избора. На изборе није изашло 2,2 милиона пунолетних грађана Србије. То је више гласача него што је Вучић освојио гласова. За други круг нам је недостајало 372.000 гласова. То је преко 10% од изашлих бирача. Њих нисмо успели да анимирамо. У томе јесте и наш неуспех. Јер они су нам били циљ. Шта смо могли другачије да урадимо? Да спречимо победу Вучића у првом кругу јако мало. У одсуству једног заједничког кандидата ова битка је била унапред изгубљена. Остала је само битка за постизборно позиционирање која нас није интересовала.

Могли смо да чувамо себе, да одседимо кампању, да прихватимо чињеницу да Вучић побеђује у првом кругу, да кажемо да је то на жалост тако и да позовемо бираче да гласају за оног кандидата који им је најближи. Могли смо и да подржимо неког од кандидата. Ни то не би ништа променило на коначном резултату. Јер стратегија два кандидата је била губитничка. Без једног заједничког кандидата и референдумске атмосфере, победа Вучића у првом кругу

је била извесна. Али ми нисмо ушли у политику да седимо на маргинама и чувамо себе. Нисмо могли да ћутке, без борбе да прихватимо још 5 година мрака Вучића. Зато што нисмо водили рачуна о себи у унапред изгубљеној трци и плаћамо цену.

Ми оправдања не тражимо. Нисмо успели да постигнемо циљ.

Извињавам се грађанима Србије што нисмо успели да спречимо победу Вучића у првом кругу. Наш посао је био да то спречимо. Нисмо успели да анимирамо апстиненте. Грађани су гласали за нас да урадимо тај посао. Извињење је искрено и осећамо га најдубље.

Нисмо успели да спроведемо оно што смо замислили, стратегију једног заједничког кандидата и договор око заједничког наступа на парламентарним и београдским изборима. Каква год да нам је стратегија и тактика била, оне су претрпеле пораз. Вучић је победио у првом кругу. Све остало су изговори. Наш посао данас је да формулишемо нову стратегију. Пали смо, ваља нам устати, отрести прашину и покушати поново. Нећемо кукати због тога што други нису прихватили нашу стратегију нити ћемо се дурити и спочитавати другима да имају другачију стратегију. Јер циљ је остао исти. Ваља нам до њега доћи. То грађани од нас очекују. Конструктивно ћемо учествовати у разговорима око нове заједничке стратегије. Наравно водећи рачуна о нашој политици и нашим вредностима. Централна тема политике ДЈБ је борба против партократије. Међу гласачима ДЈБ на изборима 2016. године највећи

НАШ ПРОТИВНИК ЈЕ АПСТИНЕНЦИЈА

Наш главни противник није Вучић. О њему је све речено и њим се више нећемо бавити. Наш главни противник је апстиненција. Заједнички задатак је да што више опозиционо настројених апстинентата вратимо у политички процес. То је једини начин да победимо зло које уништава Србију.

Наш противник је апатија. Наш противник је већинско мишљење да су сви исти и да се ништа не може променити. Наш главни задатак је да вратимо људе у политички процес. Од човека до човека. Да радимо на терену, да пронађемо апстиненте, успоставимо комуникацију са њима. Да их убедимо да нису сви исти и да се све може променити и да не постоји ниједан разлог зашто Србија не би могла бити уређена земља у којој се лепо и радо живи. Ово је наша земља, не њихова корумпирана, партијска држава.

број је разумео и да је ДЈБ дубоко антиестаблишмент политичка опција. Да ми заиста хоћемо да размонтирамо овај накарадан систем. Партијски паразитски систем који већ деценијама убија Србију. Да нас не интересује да отерамо Курту и да ми постанемо Мурта. Да нас не интересују привилегије. Да хоћемо једнака правила за све. Да хоћемо да укинемо партијско запошљавање. За разлику од других политичких опција, ми не желимо да дођемо на власт и постављамо своје кадрове, који би били бољи од СНС-ових кадрова. Ми хоћемо државу у којој се људи запошљавају на основу конкурса, резултата рада, мерења радног учинка. Да хоћемо да нас воде најбољи. Да живимо у земљи у којој је најважније шта знаш, не кога знаш. Да ти партијска књижица, или “чланство у библиотеци”, како је то звао Зоран Радмиловић у Радовану ИИИ, не буде једини начин да добијеш посао. Тек након поштовања црвених линија, поштовања темељних принципа, почиње политичка конкуренција. Политичка конкуренција значи да различите политичке опције које поштују црвене линије политике нуде грађанима различита решења за друштвена питања. Та питања су: како најбоље развити економију, здравство, образовање, културна политика, спољнополитичка оријентација земље, решавање питања

КиМ, пољопривредна политика, заштита човекове околине, безбедносна политика, улога војске, организација полиције, изборни систем, државна управа ... Нормално је и пожељно у свакој демократији да грађани имају различите политичке опције са различитим идеологијама које кандидују различита решења за друштвена питања на изборима. Конкуренција идеја значи боља решења за грађане.

Са политичком конкуренцијом сарађујемо по свим питањима која се тичу основних принципа и у којима нам се политике слажу. Са конкуренцијом имамо и велики заједнички задатак: да победимо Александра Вучића на изборима. То је предуслов да дође до било каквих позитивних промена у Србији.

Са друге стране, са конкуренцијом се такмичимо за поверење и глас бирача. Шта ће бити политика нових покрета и странака још увек не знамо. Сазнаћемо. ДЈБ има своју аутентичну политику, програмске циљеве због којих смо ушли у политику. Они су садржани у нашем програму у 20 тачака и представљају ДЈБ оригинал. Реч оригинал се односи на оригинал у контексту српске политике. Видимо да и друге политичке опције копирају наше ставове и наше политике и то видимо као позитиван знак. Да ли би то што данас промовишу нашу политику и спровели ако икада буду у прилици да уђу

у власт не знамо. Ми знамо да ми хоћемо.

Са становишта великог заједничког задатка, директно нападати конкуренцију је контрапродуктивно и штетно за све. Али политичке противнике ћемо нападати и нећемо се за то извињавати никоме. Посебно нећемо дозволити да квази- опозиционе странке преваре бираче и да након избора, баш као и Бошко Ничић у Зајечару.

Изгубили смо битку, али не и рат. Имамо најјачу организацију на терену од свих опозиционих странака. Данас је на скупштини присутно 60 одбора и 18 повереништава више него што смо икада имали. За претходне изборе успели смо да организујемо контролоре на 6.200 бирачких места. Иду нам београдски и борски избори, вероватно и парламентарни. Победа неће доћи сама од себе, нити ће нам сама пасти у крило. Медијски мрак неће сам себе укинути нити ће се изборна правила променити. До победе морамо доћи упркос њима. До победе се не долази преко друштвених мрежа, мада су и оне веома важне. До победе се не долази ни само критиком катастрофалне власти. До победе се не долази бојкотом и кукањем да услови нису равноправни. До победе се долази програмом, решењима за грађане и неуморним радом на терену и борбом за сваки глас.

ПЛАН ДЈБ У 20 ТАЧАКА ЗА БЕОГРАД

Прво иду вредности:

- ▶ Србији је потребан систем, не вођа;
- ▶ владавина права и правна држава;
- ▶ заштита људских права као призма кроз коју се гледа цео систем;
- ▶ општи друштвени интерес испред личног;
- ▶ слободни и независни медији;
- ▶ три независне гране власти: законодавна, судска и извршна;
- ▶ парламентарна демократија, Србија као Република;
- ▶ поштовање Устава и закона и независност институција система;
- ▶ социјално праведно друштво за све грађане, не само за привилеговану мањину;
- ▶ тржишна економија;
- ▶ Поведи, прати или се склони да не

сметаш онима који хоће да промене Србију на боље;

- ▶ Србија као земља у којој се лепо и радо живи;

Црвене линије политике:

- ▶ ПОТПУНА транспарентности
- ▶ транспарентан градски буџет, који се објављује сваког месеца;
- ▶ јавни критеријуми за мерење успешности и сврсисходности буџетских програма;
- ▶ транспарентни буџети комуналних предузећа и културних и спортских установа;
- ▶ скенирање и објављивање свих уговора које град склапа са приватним предузећима;
- ▶ Укидање партијског запошљавања

- ▶ јавни конкурси за све неполитичке функције у граду (предмет политичког договора могу да буду само за позицију градоначелника, већника и кабинета, јер су то политичке функције);
- ▶ систематизација радних места у комплетном јавном сектору за који је надлежан град Београд;
- ▶ Партократија је централни проблем Србије
- ▶ Нема сарадње са СНС-ом на било ком нивоу власти;
- ▶ Нема сарадње са политичким странкама које сарађују са СНС-ом на било ком нивоу власти;
- ▶ Нема сарадње са партократијом било које врсте, са политичким опцијама које злоупотребљавају јавне ресурсе зарад својих личних и партијских интереса;

План у 20 тачака за Београд:

- 1 Увести ПОТПУНУ транспарентност рада јавног сектора. Забранити потписивање тајних уговора. За цео јавни сектор у Београду објавити све потписане уговоре, месечно објављивати ко добија новац од града и градских општина, јавних комуналних и других градских предузећа, свих здравствених, културних, просветних и свих других установа.
- 2 Пописати и проценити СВУ имовину града Београда и свих 17 градских општина. Утврдити и јавно објавити списак свих јавних простора и ко их користи.
- 3 Укинути партијско запошљавање. Објавити све систематизације радних места и мерила радног учинка у Београду. Јавни конкурси за све директоре.
- 4 Децентрализовати Београд. Јасно дефинисати надлежности које природно треба да има град и надлежности градских општина. Пренети надлежности које припадају општинском нивоу са града на општине. Увести мерила успеха. Јасно дефинисати правила поделе пореских прихода између града и градских општина. Пренети пореске приходе са града на општину. Смањити број одборника у општинама.
- 5 Реформисати комплетну градску управу. Реформисати правобранилаштво. Ојачати омбудсмана. Реформисати комуналну полицију да ради по правилима полиције и буде одговорна грађанима и контролисана од стране омбудсмана. Прећи на е-управу. Укључити грађане. Спровести референдум о најважнијим стратешким питањима за град Београд у наредних 10 година.
- 6 Расписати и спровести јавни конкурс за урбанистичко решење за Савски амфитеатар, Луку Београд, леву страну Дунава. Отворити истинску, јавну дебату о урбанистичком плану за цео Београд.
- 7 Правилно опорезовати грађевинско земљиште. Грађевинско земљиште је највреднији ресурс сваке метрополе. Оно финансира развој града, метро и другу инфраструктуру. Опорезовати Београд на води, Луку Београд, земљиште из свих пљачкашких приватизација.
- 8 Смањити порез на имовину за домаћинства у Београду. Увести непопорезиви део на примарно пребивалиште свих породица.
- 9 Укинути локалне таксе за породични бизнис. Формирати мрежу инкубатора и фонд за инвестиције у ИТ технологију и иновације као приватно-јавно партнерство.
- 10 Образовање је право детета. За сву децу мора да постоји место у квалитетним вртићима плаћено из буџета. Свако дете има право на књиге, свеске, прибор, ужину, спортско и културно образовање, драмске секције, музику, плес, приступ компјутерима и интернету. Будућност детета не сме да зависи од економске снаге родитеља.
- 11 Дефинисати културну политику и мерила успешности спровођења те политике. Повећати буџет за културу. Извршити департизацију и културу препустити културним радницима. Дефинисати и усвојити политику информисања. Укинути финансирање Студија Б и свих других СНС-ових пропагандних гласила и невладиних организација.
- 12 Увести ред у систем социјалне заштите у Београду. Увести систем универзалне социјалне заштите. Увести систем бесплатне правне помоћи. Увести народне кухиње. Дефинисати програме геронтодомаћица на нивоу целог града за бригу и негу старијих лица.
- 13 Спровести јавну дебату, поставити одржив систем и дугорочно решити питање финансирања градског

превоза. Квалитетан градски превоз је право и потреба свих Београђана.

- 14 Решити акутне саобраћајне проблеме. Обновити саобраћајну инфраструктуру. Отворити јавну дебату о метроу и пронаћи одржив начин финансирања. Завршити заобилазницу. Планирати и изградити мостове. Увести кружне токове. Дугорочно решити проблем паркирања у Београду. Направити одржив систем.
- 15 Решити проблем смећа и свих депонија. Санирати и оштро санкционисати све дивље депоније. Увести систем рециклаже за цео град. Трајно решити питање контејнера. Депоније смећа морају постати извори прихода, не трошка и загађења. Решити питање пречишћавања отпадних вода и прекинути изливање канализације директно у Саву и Дунав.
- 16 Уредити паркове, проширити зелене површине, направити план и проширити мрежу бицикличких стаза. Обновити и одржавати рекреативне спортске терене. Увести бежични интернет у паркове и јавне површине за све Београђане.
- 17 Плаћање грејања по потрошеној топлотној енергији. Омогућити једноставно прикључење и скидање са централног грејања. Финансирати и спровести програм енергетске ефикасности. Увести коришћење обновљивих извора енергије. Заштитити животну околину.
- 18 Решити питање бесправних објеката који се не могу легализовати. Ослободити Савски насип свих бесправних објеката.
- 19 Извршити департизацију свих јавних комуналних предузећа, спортских центара, Београдске Арене, ПКБ-а и свих других предузећа у власништву града и општина. Известити ПКБ на берзу.
- 20 Вратити дуг свим Београђанима за вртиће. Град је годинама наплаћивао више за вртиће него што је то законом прописано.

Јасмина Николић
Потпредседница покрета
“Доста је било” и народна посланица

ГОДИНА ПРЕКРЕТНИЦЕ У НАЈКРАЋЕМ

Често се може чути да нема никаквог смисла да опозиција излази на изборе ако пре тога не учини нешто да доведе у ред медије и спречи могућност изборне крађе, и како опозиција мора да се уједини око ових питања.

Тачно. Само да видимо још како тачно то да уради.

Да би се ослободио медијски простор и створили услови за фер изборе, опозиција по свој прилици мора прво да победи на нефер изборима, и то уједињена искључиво око најконкретнијег могућег плана за остварење ова два циља. Чини се да се другачије медији неће ослободити, нити ће се стећи фер услови за изборе (већ је било неуспелих покушаја заједничке контроле избора, показало се – недовољно).

Дакле, опозиција би морала да се договори да ће наступати заједно на нефер изборима да би, кад победи, у најкраћем могућем року (па каже ком), урадила тачно одређене ствари (па каже које и како тачно), рецимо:

► Средила бирачки списак и донела нове изборне законе: директни избори за председнике општина и градоначелнике, већи цензус за коалиције, равномерна територијална заступљеност, нов закон о финансирању политичких странака.

► Донела нов Закон о медијима и слободном политичком приступу медијима.

► Урадила још неколико ствари које се тичу увођења основног реда у држави и нужне поправке направљене штете (око чега се сви и иначе слажу), рецимо: донела закон о пореклу имовине, пописала и проценила сву државну имовину, ставила ван снаге штетне законе и раскинула штетне уговоре, укинула противуствано смањење пензија, увела транспарентност и ред у јавни сектор, решила проблем кредита у швајцарцима, повезала стаж запосленима у предузећима у реструктурирању, приватизацији

и стечају и исплатила заостале зараде, укинула претплату за РТС и трајно решила финансирање, омогућа независним институцијама да несметано раде свој посао, растеретила привреду намета, укинула лошу праксу давања субвенција страним инвеститорима, поставити темеље аграрне реформе и слично.

► Расписала фер изборе на којима свако може да учествује са својом политиком у атмосфери слободних медија и фер трке.

Само овако уједињена опозиција има шансе да јој грађани масовно поверују, јер само овакав наступ шаље поруку да је опозиција спремна за претемељење политичке сцене.

То је оно што Доста је било зове годином прекретнице. Не мора тако да се зове и не мора да траје ни годину дана.

Ако не можемо да постигнемо то, остаје нам само да на изборе идемо самостално, пошто цензус коалиција нама није опција.

ВОЈИН БИЉИЋ: ДЈБ У СВОЈОЈ КОЛОНИ

Жан Жак Русо је у свом Друштвеном уговору, у делу расправе о ропству, овако описао бесмисао злоупотребљене власти: **Склапам са тобом споразум чији сав терет пада на тебе, а сва корист на мене, који ћу поштовати док ми се свиђа и који ћеш ти поштовати док се то мени свиђа. Многи актери на нашој политичкој сцени су на овај начин схватили или још увек схватају власт. Због тога им једино важно било да на власт и дођу. ДЈБ постоји на политичкој сцени Србије не да би дошао у позицији где може корисити власт ради сопствених интереса већ да би размонтирао баш такав накарадни систем и успоставио ред. У том контексту је важно разумети и све одлуке ДЈБ.**

Београдски одбор ДЈБ је донео одлуку да ДЈБ излази самостално на београдске изборе.

Политика ДЈБ је од самог почетка 2014. године била да не прави цензус коалиције и да самостално излази на изборе. Што се цензуса тиче, то сигурно неће бити разлог за улазак у коалицију јер и даље мислимо да је политичка организација релевантна само када самостално пређе цензус јер само тада има шансу да мења политички систем.

Једина коалиција за коју је ДЈБ био и остао отворен јесте широка коалиција левице, деснице и центра за победу на изборима окупљена око ороченог плана у 20 тачака за годину прекретнице. Из овога је јасно да је ДЈБ отворен за договор кредибилних политичких лидера око једне колоне за излазак на изборе. Под кредибилним лидерима сматрамо оне који до сада нису учествовали у креирању и очувању накарадног система.

Шта би био предмет тог договора, односно његова суштина, што се нас тиче? Договор би морао бити договор кредибилних политичких лидера око конкретног плана демонстрације партократског система. Када се око тога договоримо, остало ће доћи само по себи. Ми можемо да се разликујемо у вези са многим политичким питањима, али не и по ставу апсолутне неприхватљивости било ког вида злоупотребе јавних ресурса

*Војин Биљич
Председник
Београдског одбора ДЈБ*

по доласку на власт. Ту не сме бити компромиса. Договор не може бити око апстрактних концепта попут слободе и цивилизацијских вредности, то није довољно конкретно. Нити око борбе око Александра Вучића саме по себи и без конкретног плана за даље.

Укидање страначког запошљавања и престанак злоупотребе јавних ресурса је кључ. Договор опозиције око ове теме би остатку Србије био сигнал да не желимо само да сменимо странке на власти, а онда постанемо као и они. Морамо послати јасну поруку да је наша мисија мењање система.

Доста је било је предложио већ познате црвене линије политике, који су уједно и принципи али и механизми промена. Осим самих принципа, важан је и кредибилитет политичких лидера који стоје иза њих. Опозициони политичари који су учествовали у креирању накарадног система, а нису се од њега оградиле или признали грешку, немају кредибилитет да стану иза ових принципа. Тај кредибилитет имају само нови лидери. И зато је важно да здраве и свеже јабуке не стављамо у исту корпу са трулим. Зна се исход таквог мешања.

Након договора око ових принципа, следио би договор конкретне политике за Београд. Баш и као на републичком нивоу, ДЈБ развија свој план у 20 тачака за Београд: 20 конкретних ствари које бисмо спровели за годину дана и њиме поставили темеље и правце даљег

развоја Београда. Београду су потребна конкретна решења за конкретне проблеме и потребе Београђана. Решења за питања саобраћаја и јавног превоза, обнове саобраћајне инфраструктуре, уређење тржишта и ослобађање од монопла, Београда на води, уписа у вртиће, бахатог паркирања, унапређење основних и средњих школа, културне политике, енергетске ефикасности, децентрализације града и преношења надлежности на општине, пореске политике добре за породичне фирме, решавање комуналног хаоса и контејнера који су се претворили у ругло града и многа друга. Та решења су политика која утиче на животе грађана.

Ако се прихвате и спроведу принципи транспарентности градских финансија, партократија ће нестати из Београда. Београд је и прилика да покажемо целој Србији да је могуће увести ред и обрачунати се са страначким запошљавањем и бурзерском економијом. Да је могуће одговорно вршити власт. Да је могуће поштовати законе, штити интересе грађана и уједно бити ефикасан. Да је могуће оно што је у свим развијеним друштвима могуће.

ДЈБ сматра да је СНС победив и на овим изборима и да је за победу неопходно да се направи једна колона са новим људима окупљеним око принципа. У вези са свим овим, иницирали смо разговоре са

релевантним, опозиционим лидерима. Баш као и за председничке изборе, ДЈБ је предложио тројни договор са Сашом Јанковићем и Вуком Јерemiћем око принципа и механизма које бисмо онда понудили осталим искрено опозиционим странкама. У тај договор, ако буде постигнут, укључио би се и Бели Прелетачевић, под условима као и код председничких избора. Тим из Младеновца, наиме, има јасан услов за сарадњу: да се остали договоре.

У претходна два месеца Саша Радуловић је два пута имао састанак са Сашом Јанковићем, први пут 29. маја, други пут 13. јуна. Са Вуком Јерemiћем

се видео једном 14. јуна. Иако је тројни састанак ДЈБ од тада више пута тражио, до тројног састанка није дошло. Саша Јанковић још увек није спреман за такав састанак. Познато је да је Јанковић ушао у разговоре са ДС-ом и СДС-ом Бориса Тадића и како сада ствари стоје спреман је да прави колону са њима. То је наравно његов легитиман избор.

И за време председничких избора, а и сада за београдске изборе, остаје нам утисак да је Саша Јанковић више окренут ка рехабилитацији странака које су раније биле на власти, него победи на изборима. И то је наравно његово легитимно право. Став ДЈБ је да нова

политика нема кредибилитет уколико је представљају стари људи, колико год да су пристојнији или стручнији од представника садашње власти. Грешку коју ДЈБ више неће поновити је да ћути о томе и води разговоре сакривене од очију јавности. Једном смо већ платили цену за то. Уколико и када Саша Јанковић буде спреман за договор и буде одлучио што хоће, наша врата су отворена. Један могући сценарио је и да се направи више колона, па да на јесен лидери колона покушају да направе договор око једне колоне. Ми смо отворени и за то. Али нисмо отворени за чекање и закулисна позиционирања.

ПОТРЕБНА ЈЕ ЈАСНА ПОЛИТИКА ПРЕКРЕТНИЦЕ

Грађане занима шта ће се урадити по доласку на власт и што је још важније, да ли ће се спровести обећано. У Србији је већ више пута виђен сценарио одласка једних и доласка других, који су у суштини исти. И једни и други. Два лица исте партократије. Један изгуби власт, а онда се бори против другог да поврати власт и привилегије. Исти принцип, исти људи и исте катастрофалне последице понављају се годинама. Само су им пароле различите. А грађани то виде. Да вас подсетим, на протестима у Београду на једном од траснапурената је писало: “Дај боже да ови оду, а да се они не врате”. Невероватно је колико истине има у тој реченици. Потребна је јасна политика прекида, прекретнице, с конкретним корацима.

Душан Павловић, Потпредседник Доста је било, народни посланик

КРЕДИБИЛИТЕТ, 17 ГОДИНА КАСНИЈЕ

Сваки избори се одржавају у неком контексту. У Србији је контекст још увек пост-петоктобарски. Начин на који већина бирача данас доноси одлуку о изборној подршци односи се на њихов став према дванаестогодишњој владавини странака које су произашле из коалиције ДОС у периоду 2000-2012. године. Неки би хтели да се тај период врати, неки да се више никада не врати.

Идеја 5. октобра је била величанствена. На власт су дошли људи који су обећали да ће бити другачије. Једно кратко време заиста је било другачије. Али онда је почело да се враћа на старо.

Почело се са пљачкашким приватизацијама, намештеним

тендерима, тајним уговорима, страначким запошљавањем, негативном селекцијом, притисцима на правосуђе и тужилаштво, и завршило се кршењем Устава од стране председника, реформом правосуђа у кафани и контролом медија. У овоме су учествовали страначки лидери, министри, њихови помоћници, секретари, председници. Било директно, било тако што су окретали главу и правили се да не виде.

Део гласача био је понижен, део изневерен и преварен. Онда се 2012. године десило “изненађење.” На власт се вратила политичка елита из деведесетих. Повратак Александра Вучића на власт није ништа друго до освета понижених и

изневерених грађана за све оно што није урађено за дванаест година. Пониженост и изневереност су доминатни осећаји из којих Александар Вучић и данас црпи главну изборну подршку.

Као и ДОС пре дванаест година, Александар Вучић је 2012. године дао велика обећања да ће променити систем и искоренити корупцију. Али постало је још горе. Вучић је само наставио да унапређује систем који је пре њега саградила петоктобарска елита. Велика популарност Александра Вучића има своје утемељење у медијској контроли, подршци Запада и злоупотреби државног новца. Ипак, постоји још једна – то је чињеница да су на политичкој сцени још увек присутни људи

*Душан Павловић
Потпредседник Доста је било
народни посланик*

који су ударили темеље партократског система који данас уништава Србију. Александар Вучић то добро зна и зато на сваким изборима бираче ставља пред једноставну дилему – “Можда ја нисам добар. Али да ли желите да се врате они пре мене?” Ово пали већ пет година.

Велики број грађана мисли да је проблем у опозицији у сујети опозиционих лидера. То је погрешно. Проблем је у кредибилности. Не можете кредибилно заговарати реформу правосуђа са оним ко је реформисао правосуђе у кафани. Не можете кредибилно критиковати садашњег председника државе што је и даље председник своје странке ако сте и ви били председник који осам година није поднео оставку на место председника своје странке. Не можете кредибилно критиковати владајућу странку за шиканирање у Скупштини ако сте то исто радили пре 2012. године. Не можете кредибилно критиковати власт за

потписивање тајних уговора ако сте их и сами потписивали. Не можете критиковати власт због страначког запошљавања ако сте то исто и сами радили. Народ није глуп. Он добро види и разуме шта се дешава. Не жели да да свој глас да би једну власт заменио другом која се од прве разликује само по томе што је пристojнија, има више стила и праве докторате.

Ово добро виде стране дипломате (иако то не говоре јавно). На једном састанку са високим представником једне од важнијих ЕУ земаља који је недавно дошао у посету, на коме је присуствовало неколико лидера из периода пре 2012. године, питали смо га зашто подржава аутократу који је против владавине права. Зашто подржава оно што у својој земљи не би никада подржао. Негов одговор је био бруталан: “Не разумем зашто вам то вама смета? Исто је било и пре Вучића. Када сте то пре доласка Вучића имали независно правосуђе или слободне медије?”

Исто као што људи који су учествовали у стварању оваквог система немају кредибилитет да одговоре на ово питање страним званичницима, тако тако ти исти људи не могу то да објасне ни српским бирачима. Аргумент да је Вучић још гори од њих не пије воду. Још горе, ми који нисмо учествовали у томе, који смо видели колико је било погубно вођење државе и пре Вучића, губимо кредибилитет док седимо за истим столом са људима који су учествовали у стварању партократског система.

Ово се јасно види по апстинентима. Вучић и Шешељ су на председничким изборима освојили онолико гласова колико је Томислав Николић освојио у другом кругу председничких избора 2008. године: око 2,2 милиона. Сви опозициони кандидати заједно су освојили 900.000 гласова мање него Борис Тадић 2008. године (Тадић је тада добио 2,3 милиона гласова).

ЗА ПРОМЕНУ СУ ПРЕСУДНИ ЉУДИ СА КОЈИМА СЕ БОРИТЕ

Промена која подразумева промену стила је погрешна промена. Да би се десила права промена – промена која подразумева промену система – од пресудне важности су људи с којима се борите за промене. За кредибилан програм који подразумева владавину права, слободне медије, социјално одговорну државу, тржишну привреду без буразерских фирми, монопола, пљачкашких приватизација, намештених тендера, страначког запошљавања, тајних уговора и реформе правосуђа у кафани неопходно је да се удруже људи који немају историју злоупотреба и окретања главе у другу страну. Све остало једноставно није кредибилно. Ни за Запад, ни за гласаче у Србији.